

0026836 - 84

PŘÍSNĚ TAJNÉ !

NÁRODNÍ ARCHIV
 ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ
 Důvod: L. C. 148/P8(64/B)
 PhDr. Alena Nosková
 Datum: 2.3.07 Podpis: 258

Vážený soudruhu ministře,

plenární schůze vlády dne 6. 6. 1968 uložila připravit návrh zákonné úpravy zřízení orgánu zpravodajské služby. V souvislosti s přípravou této úpravy bylo jednáno i o převedení vojenské kontrarozvědky z působnosti ministerstva vnitra do působnosti ministerstva národní obrany. K projednání zákonné úpravy zpravodajských služeb dosud nedošlo. Považuji za nutné, aby převedení VKR do podřízenosti MNO bylo provedeno urychleně, neboť potřeby MNO toho vyžadují. Bylo by potřebné, aby tato změna bylo provedena ke dni 1. 9. 1968, neboť k tomuto datu probíhají v ministerstvu národní obrany organizační změny.

Vzhledem k tomu, že vláda již o uvedené otázce jednala, navrhuji, abychom jí společně předložili návrh usnesení, na jehož základě by byl převod VKR proveden jako prozatímní řešení do doby, než budou provedeny zákonné úpravy. Návrh usnesení vlády příkládám.

Prosím o brzké sdělení Tvého stanoviska, aby návrh mohl být projednán ještě s místopředsedou vlády s. Colotkou, ministrem spravedlnosti a generálním prokurátorem.

Se soudružským pozdravem

Příloha: 5 listů zřejmě - gen. D z ú r (v.r.)

Vážený soudruh

Josef P a v e l
ministr vnitraP R A H A

V Praze dne 7. srpna 1968

Čj. M-00125/68

PŘÍSNĚ TAJNÉ !

Výtisk číslo:

NÁRODNÍ ARCHIV
ZRUŠEN STUPĚŇ TAJENÍ
Důvod: 42-148/188(6,413)
PhDr. Alena Rospková
Datum: 20.3.07 Podpis: [signature]

Vážený soudruhu,

obdržel jsem Tvůj dopis ze dne 31. července 1968 o převedení vojenské kontrarozvědky z působnosti ministerstva vnitra do působnosti ministerstva národní obrany.

Vzhledem k tomu, že se v současné době právě řeší zásadní otázky rozvědky a kontrarozvědky doporučuji Ti, vážený soudruhu, posečkat i s vyřízením otázky vojenské kontrarozvědky v tomto rámci.

Se soudružským pozdravem

podpis : P. (zřejmě Pavel)

Soudruh

generálplukovník Ing. Martin DEJČ
ministr národní obrany

P r a h a

Z dopisu J. PAVLA předsedovi vlády O. ČERNÍNOVI
ze dne 7. srpna 1968:

"Realisace akčního programu kontrarozvědky předpokládá v první etapě odstranit z kontrarozvědky činnost, která je v rozporu s cíly sledovanými akčním programem strany a dále zúžit sféru její činnosti tak, aby, byla jen orgánem boje proti nepřátelským rozvědkám. Zúžení vyhledávací činnosti kontrarozvědky bude mít za následek, že podstatná část jí vyhledávaných trestných činů bude převedena do působnosti Veřejné bezpečnosti. Tyto změny budou spojeny se snížením početních stavů kontrarozvědky asi o 2 000 příslušníků, z nichž převážně většinou bude nabídnuto zařazení u Veřejné bezpečnosti. Současně v této etapě chci pokračovat s prováděním již započatých kádrových změn ve vedení Státní bezpečnosti. V druhé etapě realizace akčního plánu kontrarozvědky, t.j. od října t. r., pak chci upřesnit organizaci a obsahovou náplň jednotlivých pracovišť kontrarozvědky a současně připravit nové zásady metod práce tohoto aparátu. V souvislosti s novou organizací kontrarozvědného aparátu a s přihlédnutím k chystaným změnám v územním členění státu hodlám v této etapě provést v krajích další změny v dislokaci a snížit početní stav kontrarozvědky o další 2 000 - 3 000 lidí".

/INV -003/20-70 str. 128/

Dne 3. července 1968 zpracoval předseda zvláštní komise KOS MV mjr. JUDr. Jaroslav FIŠER "Informace pro ministra J. PAVLA" o dr. Jaroslavu BROŽOVI. V této "informaci" se m.j. píše :

"...byl přijat do služeb MNB dnem 1.3.1946....Dnem 1.9.1949 byl podle zákona číslo 200/49 převeden do stavu příslušníků MNB v hodnosti štábního kapitána...

Dne 27. ledna 1951 byl dr. BROŽ zatčen pro podezření z trestné činnosti. Ze služeb MNB byl propuštěn dne 23.3. 1951 na vlastní žádost, což však bylo v souvislosti s trestním stíháním.

Usnesením nižšího vojenského prokurátora čj. Pt 441/53 ze dne 16. října 1953 bylo trestní stíhání podle § 89 tr. řádu zastaveno. Propuštěn z vazby byl dr. BROŽ již dne 5. září 1953.

Pro objasnění je třeba uvést, že proti dr. BROŽOVI bylo vzneseno obvinění ze tří skupin trestných činů. U 1. skupiny bylo trestní stíhání zastaveno proto, že zjištěné skutky nebyly trestným činem, u 2. skupiny proto, že podezření z trestného činu nebylo dostatečně oddůvodněno. U 3. skupiny činů se jednalo o přijímání různých osobních výhod při výkonu funkce /1/ ve formě slev a obstarávání věcí na tehdejší černém trhu, kdy údajně dr. BROŽ obdržel tyto služby za to, že při vyřizování pasové agendy vycházel osobám, které mu je poskytovaly vstříc a jejich žádosti - i když jinak zcela legální - vyřizoval urychleně.

Trestní stíhání bylo zde zastaveno jedině z důvodů amnestie ze dne 4. 5. 1953, která se na tuto činnost vztahovala.

Z této okolnosti je možno vyvodit závěr, že k odsouzení dr. BROŽE a tudíž i udělení trestu za tuto činnost nedošlo jedině díky amnestii a proto fakticky alespoň po formálně právní stránce je dán legální podklad k oprávněnosti výzvy dr. BROŽOVI k podání žádosti o tehdejší propuštění ze služeb MNB".

V informaci se dále uvádí, že dr. BROŽ po propuštění z vazby "pociťoval finanční újmu při výkonu zaměstnání proti výdělků v MNB" a proto podal /15.11.1956/ u Lidového soudu civilního v Praze 1 žalobu na čs. stát - ministerstvo vnitra o náhradu ušlého výdělků. Současně požadoval bolestné za onemocnění plicní TBC v době vazby v takovém rozsahu, že musel být 2 x operován .../2/

"Dne 23. ledna 1957" - jak dále informace uvádí - "byla proto sepsána dohoda o vyplacení 35 000 Kčs jako náhrady škody vzniklé jeho vězněním a s tím souvisejícím poškozením zdraví, ztrátou výdělků a ostatních nároků z věznění vyplývající z jakéhokoliv titulu. S touto dohodou vyslovil dr. BROŽ souhlas vlastnoručním podpisem. Uvedená částka byla vyplacena v hotovosti".

Předseda zvláštní komise při KOS MV informoval ministra i o tom, že : "Podle ústního vyjádření dr. BROŽE však on sám již předem projednal se s. ministrem vnitra a s pplk. HOŠKEM otázku svého znovupřijetí do služeb ministerstva vnitra, přičemž podle jeho vlastních slov je to jen otázka času a dokončení reorganizace složek MV. Na jeho vlastní žádost má být proto projednání a ukončení rehabilitace zatím ponecháno v klidu". /3/

Všechny uvedené skutečnosti byly tedy J. PAVLOVI - jak o tom svědčí shora uvedená informace - známy. Přes tuto negativní skutečnost byl BROŽ na pokyn PAVLA přijat do služeb SNB na Správu pasů a viz, kde se dopustil, stejně jako v minulosti, protiprávního jednání /na pokyn PAVLA neoprávněný výdej cestovních pasů pro různé osoby/. Z obavy před trestními následky v roce 1968 emigroval.

V této souvislosti je zajímavá i ta skutečnost, že PAVEL byl na BROŽE a jeho tehdejší činnost upozorňován i z civilu: dopisem Pavla KNOBLOCHA z Prahy, který s ním pracoval v SNTL. V dopise mu o něm KNOBLOCH m.j. píše :

"...dozvěděl jsem se v poslední době, že na MV nebo do sekretariátu branného a bezpečnostního výboru MS má nastoupit s. dr. BROŽ, nynější šéfredaktor SNTL. Jako občan této republiky, ani jako komunista bych těžce nesl / a nejen já/, že tomuto soudruhovi bude svěřeno tak významné místo. Jeho pověst z dřívějšího působení na MV není nijak dobrá a jeho pověst jako šéfredaktora SNTL je přímo odstrašující...Z podniku je dnes - a to není žádné tajemství - troska. Prestiž podniku na veřejnosti je zcela ztracena. Nemalou zásluhu má na tomto stavu právě s. dr. BROŽ, i když si to nepřiznává. Podnik, z něhož odešlo v poslední době více než sto pracovníků, kteří tvořili pracovní sílu podniku, nemůže mít zdravé vedení..."

PAVEL odesílateli dne 22. července 1968 napsal /4/:
"...srdečně děkuji za dopis ze dne 10.7.1968 a ujišťuji Tě, že jeho obsah příslušně využiji.

Soudruh dr. BROŽ bude pracovat v administrativě MV, odkud byl v padesátých letech propuštěn. Jde tedy o rehabilitaci...Jsem toho názoru, že bude třeba dbát, aby každý měl možnost ukázat jak dovede pracovat v nových podmínkách..."/5/

/1/ Z usnesení nižšího vojenského prokurátora Praha PSP 86 ze dne 19. srpna 1953 : "Podle § 77 tr. řádu konám vyšetřovánípro podezření, že od roku 1946 do ledna 1951 jako referent ministerstva vnitra a později jako velitel evidenčního sektoru MNB v řadě případů dával souhlas k vystavení cestovních pasů osobám, které nesplňovaly podmínky pro vydání cestovních pasů, za což od nich nebo od osob intervenujících v jejich prospěch přijímal peněžité dary nebo jiné výhody majetkového rázu, /porušení povinností veřejného činitele podle § 175, odst. 1, písm. a, odst. 2 písm. a/ tr.z. a přijímání úplatků podle § 181, odst. 1, 3 tr.z./."

/2/ Při prvním stání dr. BROŽ prohlásil, že je ochoten ke smíru za předpokladu, že mu bude vyplaceno 30 000 Kčs. Dne 3.12.1956 si podal žádost s požadavky na vyplacení 83 850 Kčs /např. bolestné při dvojnásobné operaci 10 000 Kčs a za budoucně ucházející výtěžek, t.j. 300 Kčs měsíčně po dobu 15 let, cca 53 000 Kčs.

/3/ IMV ČSSR 01-1/XXIV, str. 69 - 71. Dr. BROŽ byl do MV přijat dnem 1.8.1968.

/4/ tajtéž, str. 78, dopis PAVLA má č.j. M-3076/68

/5/ Dr. BROŽ byl PAVLEM zařazen do funkce zástupce náčelníka Správy pasů a víz MV; toto místo bylo tehdy velmi rychle "přisystemizováno". IMV 003/20-70, II. část: "Dr. BROŽ zařizoval např. vydání pasů na jména :

PELIKÁN Jiří	-	diplomatický pas
CÍSAŘ Čestmír	-	"
BEER Ferdinand	-	služební pas
KURAL Václav	-	"
MAXA Hubert	-	"
MAXOVÁ Libuše	-	"
HAJDŮ Vavro z ČSAV		
HEJZLAR Zdeněk	-	diplomatický pas
KAHAN Vilém		

26.8. vezl ze SPV na KOVP k LINHARTOVI, který mu v jeho činnosti velmi pomáhal, asi deset falešných pasů. Týž den zařizoval u s. MARŠÍKA ze SPV vydání diplomatického pasu na jméno Mirosl. HRABÁK, údajný poradce J. PAVLA. Jde o falešné jméno a příkaz k vydání dal J. PAVEL. Později PAVEL řekl, že o tomto pasu nic neví. V té souvislosti zajišťoval pas i pro PAVLA, který jej později na výzvu vrátil. Dva diplomatické pasy vyzvedl dr. BROŽ od RABYŠKY na MZV. K vyřizování pasů měl dr. BROŽ zmocnění od PAVLA. Za vydávání pasů byla prováděna řada intervencí stranickými orgány: například ZÁVADA z OV KSČ v Mostě intervenoval za dvě osoby; SMOLNAR z OV KSČ v Ústí nad Labem za MORAVCE, člena KAN; tajemník OV KSČ v Jablonci n.N. žádal pas pro osobu, na které prý má zájem ÚV KSČ. Šlo o přítele SVITÁKA. SIRUČEK z OV KSČ Ústí n.Orl. intervenoval za Z. SMOLU, předsedu K 231 v Lanškrouně. Tajemník KV KSČ Ostrava KOVALČÍK intervenoval za výjezd Ant. HADAŠE do Rakouska, na čemž prý má zájem J. SMRKOVSÝ.

27.8.1968 žádal o výjezdní doložku do všech států Stanislav KUBOVÝ z Mikulášovic, okr. Děčín, učitel, člen ÚV Svazarmu, který uvedl, že je spojku Národního shromáždění a má ihned vycestovat do Rakouska. KUBOVÝ pak emigroval.

Redaktor KUSÁK se při snaze o emigraci odvolával na PAVLA a na svého přítele FUHRMANA, který měl styky se SVITÁKEM. Obdobných odvolávání na PAVLA a zájmy NS bylo při pokusech o emigraci více.

Další intervence byly prováděny různými závody i pracovníky Bezpečnosti jako : Náč. OD VB Liberec pplk. PLAČEK za vedoucího KAN dr. V. HAJÍKA, pracovník O-Stb Pardubice ČERNÝ za výjezd rodiny VONDRÁKA, která pak emigrovala apod. O vydání pasů pro pracovníky OVKR Žatec se snažil jejich náčelník pplk. BERÁNEK. Obdobně se snažil o vydání OP. Někteří pracovníci OVKR v Č. Budějovicích se podíleli m.j. na ilegálním přechodu a opětném návratu pracovníků Čs. televize, kteří v srpnových dnech vysílali z Kletě, uprchli do Rakouska a vrátili se zpět.